

OSP	Oznaka: OSP-O-57	Javno dostupne informacije	List:
	Izdanje: 01		

1.1 OPĆENITO

Verifikacijski proces provodi se prema zahtjevima koji su sukladni zahtjevima primijenjenog modela upravljanja kvalitetom prema normama HRN EN ISO/IEC 17029:2019, HRN EN ISO 14065:2021, HRN EN ISO 14064-3:2019, HRN ISO 14066:2013 i Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2067.

1.2 EU ETS shema

Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije utvrđuje sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (EU ETS) unutar Unije s ciljem promicanja smanjenja emisija stakleničkih plinova na način koji je učinkovit u troškovnom i gospodarskom smislu.

Verifikacijski program koji provodi Odsjek za stakleničke plinove (OSP) tvrtke Metroalfa d.o.o., je postupak verifikacije:

- godišnjih izvješća o emisijama stakleničkih plinova operatera postrojenja (u daljnjem tekstu operater),
- izvješća o promjeni razine aktivnosti (ALCR) i/ili izvješća o referentnim podacima (BDR).

Verifikacija se provodi u skladu sa zahtjevima slijedećih propisa:

- Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (članak 15.);
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/2067 (AVR);
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2020/2066 (MRR);
- Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/331 (FAR);
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/1842.

Odsjek za stakleničke plinove (OSP) tvrtke Metroalfa d.o.o. je akreditiran prema normi HRN EN ISO/IEC 17029:2019 i Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2018/2067 od strane HAA u području opisanom u prilogu Potvrde o akreditaciji br. 9446.

Tvrtka „Metroalfa“ d.o.o., Odsjek za stakleničke plinove (OSP), opredijelila se za akreditaciju u sljedećim područjima:

- 1.a – Izgaranje goriva u postrojenjima, ako se upotrebljavaju samo komercijalna standardna goriva kako je definirano u Provedbenoj uredbi (EU) 2018/2066, ili ako se prirodni plin upotrebljava u postrojenjima kategorije A ili B.
- 1.b - Izgaranje goriva u postrojenjima, bez ograničenja.
6. - Proizvodnja cementnog klinkera
- Proizvodnja vapna ili kalcinacija dolomita ili magnezita
- Proizvodnja stakla uključujući staklena vlakna
- Proizvodnja keramičkih proizvoda žarenjem
- Proizvodnja izolacijskih materijala iz mineralne vune
98. - Druge aktivnosti u skladu s člankom 10.a Direktive 2003/87/EZ i Delegiranom Uredbom Komisije 2019/331.

1.3 CILJ I OPSEG VERIFIKACIJE

Cilj verifikacije je osigurati praćenje podataka o emisijama u skladu s EU ETS Uredbom o praćenju i izvješćivanju (MRR), te da su prijavljeni pouzdani i točni podaci o emisijama sukladno članku 14. stavku 3. EU ETS Direktive, MRR i FAR.

Djelatnici OSP-a provode aktivnosti verifikacije uz primjenu stručnog skepticizma te donose odluke koje su temeljene na objektivnim dokazima prikupljeni kroz proces verifikacije.

Opseg verifikacije definiran je zadaćama koje verifikator mora obaviti da bi postigao taj cilj.

U sklopu opsega verifikacije verifikator ocjenjuje slijedeće:

- (a) je li izvješće operatera potpuno i ispunjava li zahtjeve utvrđene MRR-om i FAR-om;
- (b) je li operator postupio u skladu sa zahtjevima iz dozvole za emisije stakleničkih plinova i plana praćenja koji je odobrilo nadležno tijelo ako se radi o izvješću operatera o emisijama;
- (c) je li operator djelovao u skladu sa zahtjevima iz plana metodologije praćenja koji je odobrilo nadležno tijelo ako se radi o izvješću operatera o referentnim podacima (BDR), izvješću o podacima novog sudionika ili godišnjem izvješću o razini aktivnosti (ALCR);
- (d) jesu li podaci u izvješću operatera bez materijalnih pogrešaka;
- (e) mogu li se dostaviti informacije iz kojih su vidljive aktivnosti protoka podataka, sustav kontrole i s njima povezani postupci operatera s ciljem poboljšanja učinkovitosti njihova praćenja i izvješćivanja o njima.

OSP	Oznaka: OSP-O-57	Javno dostupne informacije	List:
	Izdanje: 01		

2 VERIFIKACIJSKI PROCES

Verifikacijski proces se sastoji od sljedećih koraka:

- Utvrđivanja općih obveza verifikatora,
- Predugovaranje,
- Ugovaranje,
- Strateška analiza,
- Analiza rizika,
- Izrada Plana verifikacije i procesna analiza,
 - Program verifikacije,
 - Plan ispitivanja,
 - Plan uzorkovanja,
 - Obilazak lokacije,
 - Utvrđivanje materijalno pogrešnih izjava, nesukladnosti i neusklađenosti,
- Zaključci o nalazima verifikacije,
- Neovisni pregled,
- Kompletiranje interne verifikacijske dokumentacije,
- Izrada verifikacijskog izvješća.

Ovaj verifikacijski postupak primjenjiv je na cijeli opseg akreditacije verifikatora.

2.1 OPĆE OBVEZE VERIFIKATORA

Verifikator provodi verifikaciju i aktivnosti s ciljem podnošenja verifikacijskog izvješća u kojem s razumnim jamstvom zaključuje da izvješće operatora ne sadrži značajne pogrešne izjave.

Verifikator planira i provodi verifikaciju uz stručni skepticizam, priznajući mogućnost postojanja okolnosti zbog kojih bi informacije u izvješću operatora mogle sadržavati značajne pogrešne izjave.

2.2 PREDUGOVORANJE I UGOVARANJE

Prije prihvaćanja obveza vezanih uz verifikaciju, odnosno slanja ponude vodeći EU ETS auditor i član uprave za ekologiju moraju dobro poznavati rad postrojenja i ocijeniti može li OSP-Metroalfa obaviti verifikaciju u skladu sa vlastitim područjem akreditacije. U tu svrhu OSP-Metroalfa provodi sljedeće nužne aktivnosti:

- Procjenjuje moguće rizike pri obavljanju verifikacije izvješća operatora u skladu s ovom Postupkom;
- Obavlja pregled informacija dobivenih od operatora kako bi odredili opseg verifikacije;
- Ocjenjuje jesu li njegove obveze obuhvaćene opsegom njegove akreditacije;
- Utvrđuje materijalnu razinu značajnosti;
- Ocjenjuje posjeduje li kompetencije, osoblje i sredstva potrebne za odabir verifikacijskog tima koji se može nositi sa složenošću postrojenja, odnosno aktivnosti i može li uspješno provesti verifikacijske aktivnosti unutar traženog vremenskog okvira;
- Ocjenjuje može li osigurati da potencijalni verifikacijski tim koji mu je na raspolaganju ima sve kompetencije i osobe potrebne za provođenje verifikacijskih aktivnosti za dotičnog operatora ili operatora zrakoplova;
- Za svaki zatraženi verifikacijski postupak utvrđuje koliko mu je vremena potrebno za pravilno provođenje verifikacije.

Operater dostavlja verifikatoru sve relevantne informacije koje verifikatoru omogućuju provođenje gore navedenih radnji. Nakon utvrđenih predugovornih obaveza i određivanja vremenskog rasporeda član uprave za ekologiju pokrenut će postupak izrade ponude. Nakon primitka pisane potvrde prihvaćanja ponude član uprave ili voditelj OSP operateru dostavlja prijedlog ugovora. Nakon sklapanja ugovora Slijedi imenovanje verifikacijskog tima koji odobrava operater.

OSP	Oznaka: OSP-O-57	Javno dostupne informacije	List:
	Izdanje: 01		

2.3 STRATEŠKA ANALIZA

Na početku verifikacije se procjenjuje vrstu, opseg i složenost verifikacijskih zadataka na temelju strateške analize svih aktivnosti relevantnih za postrojenje.

Radi razumijevanja kompleksnosti postrojenja i aktivnosti koje provodi postrojenje, verifikator prikuplja i pregledava informacije koje su mu potrebne da bi ocijenio je li verifikacijski tim dovoljno stručan za obavljanje verifikacije te da bi utvrdili je li vremenski raspored naveden u ugovoru pravilno utvrđen.

Te informacije uključuju najmanje:

- informacije koje osigurava operater, (dozvolu operatora za emisije stakleničkih plinova; najnoviju verziju plana praćenja operatora koje je odobrilo nadležno tijelo, uključujući i dokaz o odobrenju; opis aktivnosti protoka podataka operatora; procjenu rizika operatora; procedure navedene u planu praćenja kako ga je odobrilo nadležno tijelo, uključujući procedure za aktivnosti protoka podataka i kontrolne aktivnosti; godišnje izvješće operatora o emisijama te sve druge relevantne informacije potrebne za planiranje i provođenje verifikacije).

Provjerava se utvrđena razina materijalne značajnosti. Provjeravaju se informacije dobivene tijekom verifikacije prethodnih godina, ako je verifikator provodio verifikaciju za istog operatora.

2.4 ANALIZA RIZIKA

Za oblikovanje, planiranje i provođenje učinkovite verifikacije utvrđujemo i analiziramo sljedeće elemente:

- inherentne rizike;
- kontrolne aktivnosti;
- kontrolne rizike vezane uz učinkovitost tih kontrolnih aktivnosti, ako su provedene kontrolne aktivnosti.

Tijekom provođenja analize rizika ocjenjuje se rizik od pogrešnih izjava i nesukladnosti, a također i o njihovom materijalnom utjecaju na podatke o emisijama. Ishod analize rizika određuje kako i što proširiti u verifikacijskim aktivnostima odnosno kako ih pripremiti, planirati i izvesti.

Analiza rizika identificira, ocjenjuje i kvantificira dvije vrste rizika: inherentni i kontrolni rizik. Zajedno sa detekcijskim rizikom ovi rizici daju ukupni verifikacijski rizik.

2.5 VERIFIKACIJSKI PLAN I PROCESNA ANALIZA

Izrada nacrtu plana verifikacije u skladu s dobivenim informacijama i rizicima utvrđenima tijekom strateške analize i analize rizika, koji uključuje najmanje:

- program verifikacije u kojem su opisani vrsta i opseg verifikacijskih aktivnosti kao i vrijeme i način na koji te aktivnosti treba obaviti;
- plan ispitivanja u kojem su navedeni opseg i metode ispitivanja kontrolnih aktivnosti kao i procedure za kontrolne aktivnosti;
- plan uzorkovanja u kojem su navedeni opseg i metode uzorkovanja podataka povezani s podatkovnim točkama na kojima se temelje podaci o skupnim emisijama u izvješću operatora o emisijama.

Utvrđuje se i provodi plan verifikacije koji osigurava smanjivanje verifikacijskog rizika na prihvatljivu razinu kako bi do razumne mjere moglo jamčiti da u izvješću operatora nema značajnih pogrešnih izjava. Obilazak lokacije kupca sastavni je dio provedbe verifikacijskog plana (procesna analiza).

Ako tijekom verifikacije utvrdimo netočnosti, nesukladnosti i neusklađenosti, o tome pravovremeno obavještavamo operatora i zahtijevamo odgovarajuće ispravke. Operator ispravlja sve netočnosti, nesukladnosti i neusklađenosti o kojima smo ga obavijestili.

OSP	Oznaka: OSP-O-57	Javno dostupne informacije	List:
	Izdanje: 01		

Po završetku verifikacije i razmatranja informacija dobivenih tijekom verifikacije činimo slijedeće:

- pregledava rezultate ocjenjivanja kako bi utvrdio je li pravilno proveden plan praćenja i/ili plan za metodologiju praćenja koji je odobrilo nadležno tijelo, uključujući postupke opisane u tom planu;
- osigurava se da su prikupljeni dokazi dovoljni za davanje verifikacijskog mišljenja uz razumno jamstvo da u izvješću nema značajnih netočnosti;
- osigurava se da je verifikacijski proces potpuno dokumentiran u internoj verifikacijskoj dokumentaciji i da se u verifikacijskom izvješću može dati konačna prosudba.

2.5 NEOVISNI PREGLED

Vodeći EU ETS auditor prije izdavanja verifikacijskog izvješća, internu verifikacijsku dokumentaciju i verifikacijsko izvješće dostavlja neovisnom pregledavaču. Neovisni pregledavač ne smije obavljati verifikacijske aktivnosti koje podliježu njegovom pregledu, a njegov pregled obuhvaća cjelokupni verifikacijski postupak zabilježen u internoj verifikacijskoj dokumentaciji. Neovisni pregledavač obavlja pregled kako bi osigurao da je verifikacijski postupak proveden u skladu s zahtjevima provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2067 te da su postupci za verifikacijske aktivnosti pravilno provedene uz primjerenu stručnu pažnju i prosudbu. Neovisni pregledavač isto tako ocjenjuje jesu li prikupljeni dokazi dovoljni da vodeći EU ETS auditor na temelju njih može uz razumno jamstvo izdati verifikacijsko izvješće.

2.6 IZRADA VERIFIKACIJSKOG IZVJEŠĆA

Temeljem zaključaka verifikacije koju je proveo verifikacijski tim i provedene neovisne revizije potvrđujemo da su završene sve verifikacijske aktivnosti te donosimo odluku o izdavanju slijedeće verifikacijske izjave:

a) Pozitivno verifikacijsko mišljenje
b) Pozitivno verifikacijsko mišljenje s komentarom
c) Negativno verifikacijsko mišljenje

Nakon što je utvrđena verifikacijska izjava završava se verifikacijski izvještaj.

2.7 ČINJENICE OTKRIVENE NAKON DAVANJA VERIFIKACIJSKE IZJAVE

Ako se nakon datuma izdavanja verifikacijskog mišljenja izvještaja otkriju nove činjenice ili informacije koje bi mogle značajno utjecati na izjavu o verifikaciji, OSP će:

- a) što je prije obavijestiti operatera postrojenja o nastaloj situaciji,
- b) poduzeti odgovarajuće radnje, uključujući sljedeće:
 - 1) razgovarati o predmetu s klijentom;
 - 2) razmotriti zahtijeva li izjava o provjeri reviziju ili povlačenje.

Ako verifikacijsko mišljenje zahtijeva reviziju, OSP provodi postupke za izdavanje nove izjave uključujući specifikaciju razloga za reviziju.

To može uključivati ponavljanje relevantnih koraka postupka verifikacije.

3. ŽALBE/PRITUŽBE

Sve žalbe i pritužbe od strane klijenta te žalbe i pritužbe nadležnog tijela koje ima prigovor na našu uslugu, odluku u verifikacijskom procesu ili načinu na koji posluje obrađujemo u skladu sa postupkom sustava upravljanja OSP-P-04 žalbe i pritužbe.